

بیشترین مصرف موقوفات برای مراسم مذهبی به خصوص عزاداری امام حسین (علیه السلام) سپس قرا و بعد از آن قرائت قرآن و طلاب و نیز در ماه های شوال، شعبان، محرم و صفر بوده است. عین موقوفه در اسناد به سه دسته مواد خوراکی، منقول و غیر منقول (بایبشتین میزان) تقسیم شده و پراکندگی آن به ترتیب در استان های خراسان جنوبی، رضوی و شمالی بوده است. بیشترین وقف در قرن ۱۳ و ۱۴ صورت گرفته، ضمن اینکه حضور زنان واقف بیشتر هستند و واقفین در سطح متوسط جامعه می باشند.

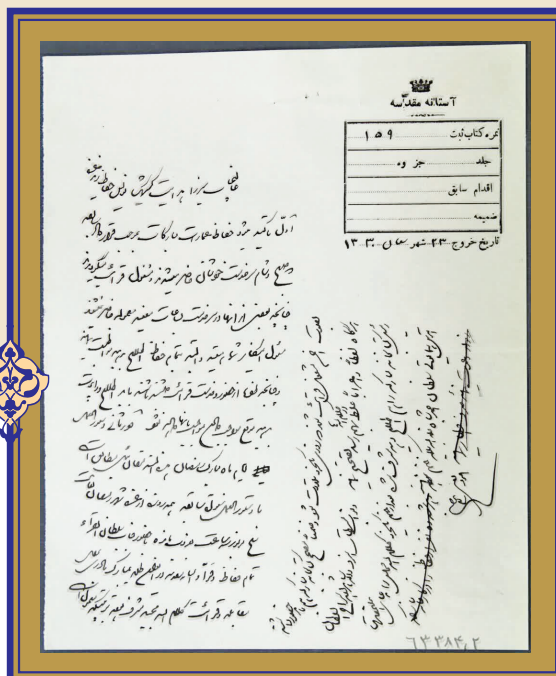
همچنین از دوران صفویه زیارت نامه خوانان تعدادی دیگر از خادمان آستانه بودند که مسئول خواندن زیارت نامه و قرائت قرآن در حرم مطهر بر طبق وصیت واقفان یا بنا به نیابت از صاحب منصبان درباری بودند که از شغل های موروثی بود. بر اساس یکی از مهمترین التزام نامه هایی که از این دوره به دست آمده است، در دوران قاجار منصب زیارت نامه خوانباشی رسماً نایب الزیاره شاهان قاجار یا افراد مهم دربار که از وی

حکم را دریافت می کرد بود. در شرح وظایف زیارت نامه خوانان نیز آمده که با تعداد مشخص، زیر نظر سر کشیک انجام وظیفه می کردند.

در لایه های سندهای مربوط به تشکیلات اداری و موقوفات آستان قدس رضوی شاهد روایت مراسم و برنامه های ویژه ماه مبارک رمضان در دوره های تاریخی صفویه، افشاریه و قاجاریه هستیم.

مطابق اسناد به جای مانده به غیر از قرائت معمولی قرآن که هر روزه در حرم انجام می شد، در ماه مبارک رمضان هر ساله مراسم تلاوت روزانه یک جزء قرآن با حضور تمامی حافظان و قاریان قرآن در سه ساعت به غروب مانده در ایوان طلای صحن قدیم (صحن انقلاب) نیز برپا می شده است. مقابله قرآن ها به منظور تصحیح احتمالی اشتباهات قرآن های موجود از دیگر برنامه های این مراسم نورانی بود و این دلیلی برای حضور مصحح کتابخانه در این مراسم بود.

در ماه مبارک رمضان هر ساله مراسم تلاوت روزانه یک جزء قرآن با حضور تمامی حافظان و قاریان قرآن در سه ساعت به غروب مانده در ایوان طلای صحن قدیم (صحن انقلاب) برپا می شده است

شماره سند: ۶۳۳۸۴/۲
عنوان: دستور العمل متولی وقت
آستان قدس در خصوص قرائت
قرآن در حرم رضوی به مناسبت
ایام ماه رمضان سال سند:
۱۳۰۴ (دوره قاجاریه)